ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

РІК ВИДАННЯ XXV

ЧЕРВОНЕ ЗАПОРІЖЖЯ

ОРГАН ЗАПОРІЗЬКОГО ОБКОМУ І МІСЬККОМУ КП(б)У ТА ОБЛАСНОЇ РАДИ ДЕПУТАТІВ ТРУДЯЩИХ

№ 238 (6570) | ВІВТОРОК, 28 ЛИСТОПАДА 1944 РОКУ | Ціна 20 коп.

НАКАЗ

ВЕРХОВНОГО ГОЛОВНОКОМАНДУЮЧОГО

Генералові армії ПЕТРОВУ

Війська 4-го **Українського** фронту сьогодні, 26 листопада, оволоділи на території Чехословаччини містами **Міхальовце** та **Гуменне** — важливими вузлами комунікацій і опорними пунктами оборони противника.

В боях за оволодіння містами **Міхальовце** і **Гуменне** відзначились війська генерал-полковника **Гречко**, генерал-майора **Гастіловича**, генерал-лейтенанта **Гордєєва**, генерал-майора **Запорожченко**, генерал-майора **Воденіна**, генерал-майора **Мельнікова**, генерал-майора **Дреміна**, полковника **Шуба**, генерал-майора **Грінченка**, генерал-майора **Гладкова**, генерал-майора **Лісінова**, генерал-майора **Божко**, генерал-майора **Прохорова**, генерал-майора **Дударева**, полковника **Васильєва**, полковника **Угрюмова**, полковника **Тетонко**, полковника **Чорного**; артилеристи генерал-лейтенанта артилерії **Каріофіллі**, генерал-майора артилерії **Бричонок**, генерал-майора артилерії **Найденкова**, полковника **Генгері**, полковника **Жига**, полковника **Брозголь**, полковника **Миронова**, полковника **Хановича**, полковника **Цивчинського**, генерал-майора артилерії **Жибуркус**, полковника **Павленка**; танкісти генерал-майора танкових військ **Широбокова**, генерал-майора танкових військ **Рейкіна**, полковника **Сєрова**, полковника **Моруса**, полковника **Хопко**, підполковника **Ольховенко**, підполковника **Васильєва**; льотчики генерал-лейтенанта авіації **Жданова**, генерал-лейтенанта авіації **Наненішвілі**, генерал-майора авіації **Головня**, генерал-майора авіації **Котельнікова**, генерал-майора авіації **Лакеєва**, полковника **Чук**, полковника **Обухова**; сапери генерал-майора інженерних військ **Колєснікова**, генерал-майора інженерних військ **Говорова**, полковника **Журіна**, полковника **Барвш**, полковника **Давиденка**, підполковника **Баркалова**; зв'язківці генерал-лейтенанта військ зв'язку **Матвєєв**, полковника **Белянчика**, полковника **Некрасова**, полковника **Єфімова**, полковника **Степаняна**, підполковника **Нуждіна**.

На ознаменування здобутої перемоги з'єднання і частини, які найбільш відзначились в боях за оволодіння містами **Міхальовце** та **Гуменне**, представити до нагородження орденами.

Сьогодні, 26 листопада, о 22 годині столиця нашої Батьківщини **Москва** від імені Батьківщини салютує доблесним військам 4-го Українського фронту, які оволоділи містами **Міхальовце** та **Гуменне**, — дванадцятьма артилерійськими залпами з ста двадцяти чотирьох гармат.

За відмінні бойові дії **оголошую подяку** керованим Вами військам, які брали участь в боях за визволення міст **Міхальовце** та **Гуменне**.

Вічна слава героям, що полягли в боях за свободу і незалежність нашої Батьківщини!

Смерть німецьким загарбникам!

Верховний Головнокомандуючий

Маршал Радянського Союзу Й. СТАЛІН.

26 листопада 1944 року.

Указ Президії Верховної Ради СРСР

Про нагородження контр-адмірала Папаніна І. Д. орденом Леніна

За успішне виконання завдань Уряду і вміле керівництво роботами по освоюванню Північного морського шляху, в зв'язку з 50-річчям з дня народження, нагородити Начальника Головного Управління Північного морського шляху при РНК СРСР контр-адмірала **Папаніна** Івана Дмитровича орденом **Леніна**.

Голова Президії Верховної Ради СРСР М. КАЛІНІН.

Секретар Президії Верховної Ради СРСР О. ГОРКІН.

Москва, Кремль, 26 листопада 1944 року.

Фільм, присвячений доповіді товариша Сталіна

В Центральній студії документальних фільмів закінчений виробництвом спеціальний фільм, присвячений доповіді Голови Державного Комітету Оборони товариша Й. В. Сталіна на урочистому засіданні Московської Ради депутатів трудящих з партійними та громадськими організаціями м. Москви 6 листопада 1944 року.

Фільм починається з показу столиці нашої Батьківщини — Москви напередодні свята XXVII роковин Великої Жовтневої соціалістичної революції. Потім глядач переноситься у Великий зал Кремлівського Палацу, де збираються учасники урочистого засідання. Тут — представники тих, хто своєю доблестю в бою і самовідданою працею в тилу кували перемогу над ворогом. Серед присутніх — члени Центрального Комітету ВКП(б), депутати Верховної Ради СРСР та Верховної Ради РСФРР, Народні Комісари, Герої Радянського Союзу та Герої Соціалістичної праці, Маршали, генерали та офіцери Червоної Армії, партійний та радянський актив, командири промисловості і транспорту, стахановці. Тут-бо кремлівських курантів. 19 годин. В Президії з'являється товариш Сталін, оточений своїми бойовими соратниками. Як одна людина, всі присутні підводяться з своїх місць. Довго не вщухає захоплена овація всього залу. Лунають вигуки привітань. Об'єктив кінооператора відбив цю незабутню зустріч.

Товариш Сталін починає доповідь. В залі запанувала напружена тиша. Люди, затамувавши подих, слухають просту, мудру промову вождя.

На екрані — столиця Радянської України — Київ. Показано урочисте засідання Київської Ради депутатів трудящих, учасники якого слухають по радіо доповідь товариша Сталіна.

В кубриках бойових кораблів, на заводах і фабриках, в колгоспах, на вулицях і майданах міст і сіл країни люди зібрались біля репродукторів. Вся країна з величезною увагою слухає історичну доповідь товариша Сталіна.

В фільмі відтворюється цілком ця доповідь. Як музична ілюстрація, використаний «Урочистий марш» Чайковського. В фіналі виконується державний Гімн Радянського Союзу.

Документальний фільм складається з п'яти частин. Режисер картини лауреат Сталінської премії І. Копалін. Найближчими днями фільм масовим тиражем виходить на екрани країни.

(ТАРС).

Успіхи колективу заводу „Інтернаціонал"

У цілком відбудованих ковальському, травильному та цинковому цехах заводу «Інтернаціонал» зараз встановлюються встатикування — ванни, цинкорібні і волочильні верстати. Високих показників на цій роботі домоглися слюсар т. Петренко, який щодня виконує норму на 160—200 процентів, електрозварник т. Андрющенко — на 175—225 процентів. Бригади будівельників тт. Чорновола та Белянової вдвоє перевиконують денні завдання.

Успішно освоюється виробництво нових видів продукції, зокрема, цинків різних профілів дроту. Вже випущено більше як на 20.000 карбованців готової продукції. На виробництві дроту волочильниця т. Рянчева виконує норму на 180 процентів, а на цинкорібному верстаті цинківник т. Воробйов — на 165 процентів. Таких прикладів багато. Колектив заводу докладає усіх зусиль, щоб своєю працею допомогти Червоній Армії остаточно розгромити ворога на його території.

По Радянському Союзу

ЕЛЕКТРИФІКАЦІЯ СІЛ

Обласна контора «Харсільелектро» провадить велику роботу по відбудуванню ліній електропередачі та електрифікації колгоспів Харківської, Сумської та Полтавської областей.

В Шосткінському районі, Сумської області, лишки енергії, яку виробляють електростанції підприємств, постачаються електромашинним пунктам у колгоспах, млинам, силосо та соломорізкам та інш. Полтавська ЦЕС постачає енергією 20 колгоспів околишніх районів.

В дні Жовтневих свят першу електроенергію з Харківської ЦЕС № 2 одержали млин і колгоспники села Нова Покровка, Чугуївського району. В Деркачівському районі закінчуються монтажні роботи з електрифікації зоотехнічного інституту, моторемонтного заводу та колгоспних будівель і хат у селі Лозовенька.

В Дніпровському басейні

Водники Дніпровського басейну успішно відбудовують річкове господарство. Піднято з дна ріки та відбудовано сотні суден. Серед них — «Громов», «Ленінград», «Ломоносов», «А. Серов» та інш. Увійшли до експлуатації кілька знову збудованих суден.

(ТАРС).

Відроджується євпаторійський курорт

Над руїнами висаджених у повітря та спалених німцями будівель євпаторійського курорта виростають великі корпуси відбудованих санаторіїв. Всі вони оздоблені необхідним обладнанням, укомплектовані кваліфікованими медичними кадрами.

Зараз у Євпаторії лікуються поранені бійці та офіцери Червоної Армії, сотні дітей. Працює Майнакська грязелікарня.

Відбудовуються санаторії другої черги, зокрема, санаторій «Ударник», центральної курортної поліклініки та інш. Приводяться до ладу кращий в Союзі лікувальний пляж, курортний розсадник і ботанічний сад.

(ТАРС).

Від Радянського Інформбюро

Оперативне зведення за 26 листопада

Війська 4-го **Українського** фронту 26 листопада оволоділи на території Чехословаччини містами **Міхальовце та Гуменне** — важливими вузлами комунікацій і опорними пунктами оборони противника, а також з боями зайняли понад 60 інших населених пунктів, в тому числі великі населені пункти **Горбок Чабінс, Папін, Зубнє, Сніна, Удавська, Каменіца, Мишліна, Вінне, Збудзо, Ластомір, Будковце, Бешо, Лелес** і залізничні станції **Горбок Чабінс, Сніна, Цирокс Длуга, Будковце**.

В **Угорщині** наші війська, в результаті впертих боїв, оволоділи містом і залізничним вузлом **Каплан**.

На інших ділянках фронту — розшуки розвідників і в ряді пунктів йшли бої місцевого значення.

За 25 листопада наші війська підбили та знищили 22 німецьких танки. У повітряних боях і вогнем зенітної артилерії збито 12 літаків противника.

Оперативне зведення за 27 листопада

Протягом 27 листопада на території **Чехословаччини** наші війська з боями зайняли понад 50 населених пунктів і серед них **Долгоня, Свідничка, Кружлова, Капишова, Ладомирова, Шеметковце, Малі і Великі Сташковце, Нижня Олька, Грабовець, Націнa Вес, Лашковце, Гатслов, Дубровка, Оборін, Сентеш** і залізничні станції **Радвань, Кожковце, Великій Гірош, Стражне**.

На інших ділянках фронту — розшуки розвідників і в ряді пунктів йшли бої місцевого значення.

За 26 листопада наші війська підбили і знищили 21 німецький танк.

* * *

В Чехословаччині наші війська з боями просунулись вперед до 10 кілометрів. Очищено від німців велику ділянку залізниці на північ від міста Гуменне. Відступаючи, противник мінірував дороги і висадив в повітря мости. Радянські піхотинці, пробираючись через гори, форсуючи багато гірських річок, наполегливо переслідують гітлерівців, завдаючи їм великої шкоди в живій силі і техніці. Наші війська переправились через ріку Лаборец і зайняли ряд населених пунктів на її західному березі. Взято в полон 470 німецьких солдатів і офіцерів, захоплено 15 гармат, 35 кулеметів та інші трофеї.

На захід від міста Ужгород наші частини наступають у низовинній долині, поля і луки якої вкриті водою. Не зважаючи на бездоріжжя, радянські підрозділи широко запроваджують обхідні маневри, відрізають шляхи відходу частинам противника і знищують їх. Бійці одного нашого батальйону раптово атакували ворожих зенітчиків, що намагалися переправитись через ріку Латориця. Захоплено всю матеріальну частину і обоз 52 угорського зенітного артилерійського дивізіону. На іншій ділянці наш рухливий загін наздогнав і розгромив німецький артилерійський дивізіон. Захоплені в цілковитій справності гармати трьох артилерійських батарей противника.

* * *

На захід від міста Ілгава (Мітава) батальйон німецької піхоти, посилений танками і самохідними гарматами, розпочав розвідку боєм. 10 разів німці переходили в атаку, але щоразу відкидалися назад. Відбиваючи ці атаки, наші бійці знищили до 200 гітлерівців, а також 5 танків і самохідних гармат противника. На іншій ділянці радянські розвідники рано вранці ввірвались в траншеї німців і оволоділи ними. Протягом всього дня гітлерівці намагались повернути втрачені позиції. Ворожі контратаки відбиті. Знищено до батальйону німецької піхоти.

* * *

На південний захід від міста Остроленка артилеристи II-ського з'єднання вчинили вогневий наліт на розташування противника. Розбито 3 доти і 2 бліндажі, знищено кілька кулеметних точок і артилерійську батарею німців. На іншій ділянці бійці під командуванням лейтенанта Нотієнок раптово атакували противника і знищили 40 гітлерівців.

* * *

На південь від міста Пултуск з обох сторін діяли розвідувальні групи. На одній ділянці наші бійці вночі прорвались в розташування німців і висадили в повітря бліндаж разом з гітлерівцями, що знаходились в ньому. Радянські розвідники захопили два кулемети, 5 полонених і без втрат повернулись до своєї частини.

* * *

Авіацією Червонопрапорного Балтійського флоту потоплений в районі порту Лепая (Лібава) німецький транспорт тоннажістю в 3.000 тонн.

* * *

Полонений командир 3-го батальйону 29 полку 9 угорської прикордонної дивізії підполковник Міклош Якаб заявив: «Угорщина програла війну. Це стало очевидним для всіх після того, як російські війська форсували Тіссу. Останні події в Угорщині дуже вплинули на армію. Багато солдатів відверто висловлюються проти війни на стороні Німеччини і дезертують з армії».

Полонені молодші лейтенанти 2 роти 5 угорського саперного батальйону Бне Мадьярі і Деже Пак розповіли: «Німці перетворили Угорщину в поле бою і намагаються продовжити воєнні дії на нашій території. Німці поводять себе в Угорщині як окупанти, вони грабують і руйнують угорські міста і села».

Полонений командир взводу 3 батальйону 1 мотополку 1 угорської танкової дивізії лейтенант Міклош Розгоньї посвідчив: «Офіцери, з якими мені доводилось розмовляти про воєнне становище, в один голос говорили, що Угорщина йде згубним шляхом. Німці хочуть трупами угорських солдатів перегородити шлях наступаючим російським військам. Багато офіцерів вважають, що Угорщина повинна за всяку ціну порвати з Німеччиною».

Герой Радянського Союзу гвардії старший лейтенант Євдокія Борисівна Пасько в Червоній Армії з жовтня 1941 року. Нагороджена вона двома орденами Червоного Зірки, орденом Червоного Прапора, орденом Вітчизняної війни I ступеня. На бойовому рахунку штурмана екскадрильї тов. Пасько 800 бойових літаковильотів і біля 100 тисяч кілограмів бомб, скинутих на укріплення противника.

До війни Є. Б. Пасько вчилась на механіко-математичному факультеті Московського Державного університету імені Ломоносова.

Фото Г. Широкова (Фотохроніка ТАРС).

З КОЖНИМ ДНЕМ ЗРОСТАЄ ТРУДОВЕ ПІДНЕСЕННЯ ТРУДЯЩИХ ЗАПОРІЖЖЯ

У відповідь на заклик комунарівців

По службах Запорізького сітевого району широко розгорнулось вивчення доповіді товариша Сталіна про XXVII роковини Великої Жовтневої соціалістичної революції і обговорення звернення колективу заводу «Комунар».

Енергетики сітевого району беруть на себе нові додаткові зобов'язання.

Монтажники лінійної служби взялись відбудувати металоконструкції відкритої частини Ново-Запорізької підстанції і здати їх на 3 дні раніше строку. Монтажники служби відбудування підстанцій зобов'язались до 5 грудня відремонтувати і зробити монтаж силового трансформатора, а також змонтувати все високовольтне устаткування на підстанції і в цей же строк закінчити монтаж подвійної комутації на Ново-Запорізькій підстанції.

Слова у енергетиків не розходяться з ділом. Успішно іде відбудування металоконструкції, закінчується сушіння силового трансформатора, швидкими темпами провадиться добір і ремонт апаратури.

Т. Васильєв,
начальник техвідділу Запорізького сітевого району „Дніпроенерго".

ПОЇЗДИ ЙДУТЬ ЗА ГРАФІКОМ

За успішну роботу в жовтні колективу Мелітопольського відділення руху присуджено перехідний Червоний Прапор НКШС. Ця перемога завойована завдяки широкому застосуванню передових форм експлуатаційної роботи.

Доповідь вождя запалила залізничників на нові трудові перемоги і в листопаді вони досягли ще більших успіхів. Якщо в жовтні простой вагонів був нижче норми на 2,8 години, то в листопаді простой вагонів знижено ще на 2 години. Відправлення та проходження поїздів за графіком доведено до 100 процентів.

Будемо йти в ногу з славними воїнами

(Лист колгоспниць артілі «Удар по інтервентах»)

З великою радістю читаємо ми історичну доповідь і наказ Маршала Радянського Союзу, нашого рідного Сталіна. З якою батьківською любов'ю говорить він про героїчні подвиги воїнів Червоної Армії, про трудові подвиги радянських людей в тилу, і, зокрема, про нас, колгоспниць! Як високо цінить Сталін нашу працю!

Ми, дружини, матері, сестри фронтовиків не шкодуємо ні сил своїх, ні часу для відродження пограбованого німцями колгоспу, щоб надати Червоній Армії ще більшу допомогу в її священній визвольній боротьбі.

Наш колгосп здав в цьому році державі 3.632 центнери хліба і 245 центнерів соняшника. За рік, що минув з дня нашого визволення, ми організували ферму великої рогатої худоби на 150 голів та коней — на 34 голови. Відремонтовані всі приміщення для зимівлі худоби. Посіяли ми 520 гектарів озимини, виконали план зяблевої оранки.

В наступному сільськогосподарському році колгоспники вирішили посадити 3 гектари фруктового саду, збільшити поголів'я ферми до 300 голів, збудувати конюшню на 80 голів. Збудувати колгоспну контору та клуб на 500 місць.

Клянемося перед Батьківщиною, що ми завжди будемо в передових рядах. В ногу з славними воїнами Червоної Армії — нашими чоловіками, братами, батьками — будемо йти до повної перемоги над проклятим ворогом.

Ніна Медвідь — голова колгоспу, **Надія Гнідо** — секретар комсомольської організації, **Галина Охрименко** — рахівник, **Тетяна Кулець** — завгосп, **Надія Безденежна** — зоотехнік, **Марія Гордієнко** — агітатор, **Тетяна Ткаченко, Зінаїда Семеренко, Віра Пономаренко, Люба Колесник** — комсомолки, **Надія Степанова** — голова ревкомісії.

З великим патріотичним піднесенням

Слухаючи доповідь вождя, колектив Азово-Чорноморського заводу вирішив продовжити передовитаєве змагання за гідну зустріч Дня Сталінської Конституції.

Це патріотичне починання було широко підхоплене всіма підприємствами району та викликало серед трудящих нову хвилю виробничого піднесення.

Ініціатори гідно додержують свого слова. Колектив передового механоскладального цеху (нач. т. Щербина) взяв зобов'язання довести виробіток до 120 процентів і з честю виконує своє зобов'язання. Кращі стахановці тт. Нечипоренко, Зюзюліна і багато інших дають щоденно по дві і більше норми.

Від ініціаторів не відстають і колективи багатьох інших підприємств, артілей та установ. Рибалки артілі ім. Максима Горького обіцяли достроково виконати річну програму і здати понад план ще сотні кілограмів риби. Слова у рибалок не розійшлись з ділом. Понад план уже здано державі 1.200 пудів риби.

НЕДІЛЬНИК НА ВІДБУДОВІ ДНІПРОГЕСУ

26 листопада з ініціативи комсомольської організації м. Запоріжжя відбувся масовий недільник на відбудові Дніпровської гідроелектростанції ім. Леніна.

О 9 годині ранку на будівельну площадку Дніпробуду прибуло понад 2.000 чоловік. Серед них — трудящі «Запоріжсталі», шаматного заводу, заводу металоконструкцій, студента педшколи, машинобудівельного технікуму, педінституту, автомеханічного інституту, молодь шкіл ФЗП, ремісничих училищ, службовці промбанку, їдалень і інш.

Керівники будівництва Дніпрогесу тепло зустріли учасників недільника. Вже о пів на десяту ранку всі були на своїх об'єктах і мали конкретні завдання.

Своєю організованістю і дружною роботою особливо відзначились комсомольці і молодь школи ФЗП № 6, де секретарем комітету комсомолу Віра Богуславська, вожатий т. Дорохов. Майстер об'єкту, глянувши на молодь, хотів було відмовитись від юнаків і заявив, що вони не зможуть виконати його завдання. Але учні вирішили своєю стахановською працею довести майстрові протилежне і дружно взялися за роботу. Їм було дано завдання протягом трьох годин пересунути на відстань 400 метрів 21 брус. Реб'ята це завдання виконали за дві години, за що одержали від майстра подяку. О 12 годині дня вони одержали друге завдання, яке виконали на 164 процента і заробили 1.300 карбованців.

Добре працювали студенти машинобудівельного технікуму, де секретарем комітету комсомолу т. Косолапов. Своє денне завдання вони перевиконали.

Комсомольці Корнієнко і Сливко дали 500 процентів завдання, за що також одержали подяку.

Комсомольці і молодь педінституту (секретар комітету комсомолу т. Забеліна) навантажили 3,5 платформи щебню і 3 вагони каміння, тим перевиконали свою норму. Третя бригада педінституту на заготівлі бетону виконала завдання на 139 процентів. Добре організували роботу своїх бригад тт. Стовба, Калберда, Зикова, комсомолки Цапкова, Малика, Бабкова, Лиходід і інші.

Після закінчення роботи відбувся мітинг. Учасники недільника вирішили заробілені на недільнику гроші відрахувати в фонд допомоги дітям-сиротам, сім'ям військовослужбовців та інвалідам Вітчизняної війни і зобов'язались щомісяця працювати по 8 годин на відбудові Дніпрогесу.

Москва. Кремль. Цар-колокол. (Фотохроніка ТАРС).

Небувалий виробіток дніпробудівців

Місяць тому на будівництві Дніпровської гідроелектростанції почався масовий рух за підготовку до весняної повіді. З цією метою будівники приступили до розборки зруйнованої щитової стіни та розчистки місця для спорудження нової стіни, яка забезпечить машинний зал від проникнення до нього води.

Останніми днями дніпробудівці добились видатних успіхів, довівши розбирку завалу до небувалої досі цифри. Якщо 12 листопада було розібрано в день 484 кубометра, то 22 листопада виробіток збільшився до 900 кубометрів бетону. 24 листопада будівники встановили новий рекорд, розібравши за день 1.604 кубометри бетону.

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

Велике спасибі

В бою з проклятими гітлерівцями під Москвою я втратив зір.

Коли я повернувся додому з госпіталя, тепло і радісно зустріли мене колгоспники—мої земляки з артілі ім. Луценка, Червоноармійського району. Забезпечили мене хлібом, привезли палива, придбали одяг, взуття і інші речі. Голова колгоспу т. Заморій особисто цікавиться, як живуть інваліди Вітчизняної війни. Він частий наш гість.

Хоч світ для мене закрився, але я не відчуваю себе самотнім. Мені і газету читають, і про новини дня розповідають, і на збори закликають. І хочеться мені сказати спасибі за тепле батьківське піклування про нас—інвалідів Вітчизняної війни. Велике спасибі!

П. Фесенко,
інвалід Вітчизняної війни I групи.

Слідами неопублікованих листів

До редакції газети «Червоне Запоріжжя» надійшов лист, в якому автор скаржився на бездушно-бюрократичне ставлення до своєї роботи телефоністки Павлоської телефонної станції Тищенко.

Пом. секретаря РК КП(б)У Запорізького сільського району т. Шаврін повідомив редакцію, що факти, вказані в листі, ствердились.

За бездушно-бюрократичне ставлення до роботи телефоністки Тищенко начальник райконтори зв'язку оголосив догану

ДРУГА ПЕРЕМОГА

Колектив підприємств місцевої промисловості одержав радісну звістку: за високі стахановські показники праці в жовтні місцевій промисловості області вдруге присуджено перехідний Червоний Прапор Наркомату та ВЦРПС.

По-бойовому справившись з програмою жовтня, робітники місцевої промисловості не зупинились на досягнутому і в листопаді підготували матері-Батьківщині ряд нових виробничих подарунків.

За 20 днів цього місяця понад річне завдання випущено продукції на 1.150 тисяч карбованців. Підтримуючи заклик магнітогорських і кузнецьких металургів, працівники підприємств місцевпрому зобов'язались до кінця року виготовити понад план продукції на 3,5 мілліона карбованців, замість 2 мілліонів, як це було прийнято у переджовтневих зобов'язаннях.

М. Курсинський.

На заклик Батьківщини

Ось уже годину стояли вони мовчки, втупивши погляди в обгорілі й задимлені стіни цехів. Багато можна було прочитати в цю хвилину на їхніх обличчях. Багато вони могли розповісти зараз про минуле цих цехів. Тисячі думок проносилось в голові кожного, примушуючи раз-у-раз здригатися при погляді на картину страшенного руйнування.

В дитинстві вони переступили поріг цього заводу, тут зросли, виховались, набули кваліфікації, сотні молодих робітників вивели в люди. Всі свої сили і майстерність вони віддали процвітанню заводу. Тут вони зістарілись, на цьому заводі їм вручили пенсійні книжки і урочисто відправили додому на тривалий відпочинок.

І ось тепер заводу немає. Його знищила війна.

—Ну,—порушив мовчанку 67-річний Андрій Олексійович Усенко,—підемо додому...

Здалеку долинув гуркіт канонади.

—Як це підемо додому? — уїдливо перервав 72-річний Василь Савельйович Карлов.—Чуєш розриви? Це нас кличе Батьківщина. Чи ж можемо ми зараз піти додому... Разу треба нам скликати. Чув я, що відбудовувати завод будуть. Весь, як був раніш. Ось і треба вирішити, що будемо робити, чим допоможемо.

—Правильно,—підтримали його 62-річні пенсіонери праці Афанасій Андрійович Бичков, Андрій Макарович Солошенко та інші.—Давай поміркуємо...

Другого дня всі вони—Усенко, Карлов, Бичков, Солошенко, Філіпов, Мальцев та інші уже метушились у робочому вбранні серед руїн ливарного цеху паровозоремонтного заводу, допомагаючи прибулим робітникам розчищати площадки. Роботою керував прибулий з евакуації кадровий робітник заводу Іван Васильович Полежайченко.

Робота посувалась швидко. Скоро були поставлені на місце перекриття, полагоджені зруйновані стіни. На очах відбудовувалась вагранка. Підійшов якось тов. Полежайченко до стариків.

—Треба готувати формівників. Скоро почнемо топлення, а спеціалістів, крім вас, немає.

Старики взялись навчати молодь. Вони позбирали на території заводу всі опоки, кілька моделей.

Все своє майстерне вміння та старанність вкладали вони в підготовку молодого поповнення ливарників. А 9 січня, коли було пущено вагранку і одержано першу тонну розтопленого металу, в цеху вже було створено групу молодих формівників.

Звичайно, не відразу підлітки навчились як слід вкладати модель в опоку, утрамбовувати матеріал. Більше доводилось працювати вчителям. Але старики намагались зробити вигляд, що не помічають цього. Як досвідчені майстри, що пройшли сувору школу виховання, вони бачили що діло з юнаків буде, отже, буде і відповідна робота.

Рік напертої праці не минув марно. Близько 100 молодих ливарників працює зараз в цеху і працює добре. 200 процентів—такий щоденний і постійний виробіток цеху. Рудченко, Чернявський, Ягнеш, Литвиненко, Фисун, Коновалов і десятки інших молодих вихованців показують зразки соціалістичного ставлення до праці. І старики пишаються своїми вихованцями, радіють з їх успіхів.

Вузьким місцем був брак моделей. Шість моделей на весь цех. І начальник цеху знову звернувся за допомогою до стариків.

Пенсіонери праці Філіпов Іван Петрович і Мальцев Андрій Романович створили групу молоді і почали навчати її модельній справі. Тепер цех має у своєму розпорядженні 200 моделей і без затримки виготовляє—першу - лінту деталь, потрібну заводу.

* * *

Без чверті сім ранку. Пролунала команда:

—На лінійку!

Всі 100 чоловік по-бойовому вишикувались в ряди. Начальник цеху тов. Полежайченко вийшов приймати звіт про роботу за минулий день. Старший майстер тов. Вертиголов доповідає:

—Робота пройшла злагоджено. Таких, що не виконали норм, немає. Значно перевиконали свої завдання товариші.

І він починає перелічувати імена тих юнаків, що особливо відзначились вчора.

Дружний, справжньовий, високо дисциплінований колектив ливарників. Військова виправка, точне і беззаперечне виконання розпоряджень командирів—така основна риса кожного робітника цеху.

Викувати цю високу дисципліну, прищепити молоді любов до праці і заводу, навчити їх майстерно володіти інструментом—ось вклад, що його внесли патріоти своєї Батьківщини в справу розгрому фашистських поневолювачів. І колектив заводу високо цінить труд своїх пенсіонерів праці. Їх славна робота відзначена в наказі по заводу. Всі вони преміровані, а трудові подвиги Полежайченка, Карлова та Полісина удостоїлись бути занесеними до «Книги подарунків матері-Вітчизні».

І, коли нещодавно колектив цеху зібрався для читки доповіді товариша Сталіна, один з пенсіонерів праці сказав:

—Бачить Сталін і нашу працю. Нехай же знає великий наш вчитель, що ми, старики, пишаємося його похвалою, що ми безмежно цінимо свою радянську Батьківщину і всі свої сили та майстерність віддамо великій справі нашої дорогої партії Леніна-Сталіна.

Це прозвучало для всього колективу як клятва, як присяга Вітчизні.

Б. Васильєв.

Бюст тричі Героя Радянського Союзу гвардії полковника О. І. Покришкіна, що буде встановлений на батьківщині Героя в місті Новосибірську.

Робота скульптора В. Я. Павлова.
Фото Д. Широкова.
(Фотохроніка ТАРС).

По нашій області

ПРЯДИЛЬНО-В'ЯЗАЛЬНИЙ ЦЕХ

Промартіль імені 19-річчя РСЧА, Пологівського району, обладнала прядильно-в'язальний цех по виготовленню носків — чоловічих і жіночих. Цех почав масовий випуск продукції.

В перших числах грудня промартіль приступить до приймання індивідуальних замовлень від трудящих на виготовлення носків.

Курси технічного навчання на заводі

На осипенківському Азово-Чорноморському заводі організовано курси підвищення кваліфікації робітників. На курсах викладають інженери і техніки підприємства. Заняття провадяться після закінчення роботи. Робітники, що тут навчаються, вивчають технологію виробництва, машинознавство, опановують наладку станків.

Культармійці за роботою

В 13 сільрадах Запорізького сільського району почались заняття з ліквідації неписьменності та малописьменності серед населення.

23 вчителі та 65 культармійців проводять навчання в спеціально організованих школах, а в окремих випадках індивідуально—вдома.

Швидкісними методами

За останній час стахановці Запорізького відділення руху обробили десятки поїздів швидкісними методами і цим зекономили 2 750 вагоногодин.

Найкраще організували швидкісну обробку поїздів та прискорили обертання вагонів колективи станцій Запоріжжя-Ліве, Синельниково, Канцерівка, Запоріжжя-I, Дніпробуд-II і завоювали першість у змаганні. На станції Запоріжжя-Ліве завдання по обертанню транзитних вагонів виконано на 136 процентів, простой вагонів під місцевими операціями знижений на три з половиною години.

Зразки високої продуктивності праці показують старші оглядачі вагонів станції Синельниково тт. Міжурін, Плошой, Домаш, слюсарі-автоматники тт. Теслер, Красько та інші. Вони втричі скоротили час на приведення вагонів у пінковиту готовність до відправки составів.

Воєнні дії в Західній Європі

ЛОНДОН, 26 листопада. (ТАРС). У сьогоднішньому повідомленні штабу верховного командування експедиційних сил союзників говориться:

Війська союзників вчинили бій на західних оборонних спорудах Венло (Голландія) і продовжують просуватися далі на північ.

В секторі Гейленкірхена (Німеччина) змін не сталось.

На захід від Юліха (Німеччина) війська союзників зайняли Бурхейм. В передмістях Вейсвейлера точаться вуличні бої. В одному пункті союзні війська досягли дороги Вейсвейлер—Лангервее.

На північ від Гюртгена війська союзників знаходяться за кілька сот ярдів від Гроссвау. Гюртген перебуває під вогнем артилерії союзників.

На північний схід від Тіонвіля (Франція) війська союзників перейшли німецький кордон і досягли Тетінгена за три милі на північний схід від Ремліха. На північний захід від Мерціга заволений Бірінген.

В районі на схід від Меца війська союзників досягли пункту за сім миль на північний захід від Сенч-Аво. Ліс Альбердорф на північний захід від Фіштігера очищений від противника. Союзні війська знаходяться в лісі Живрокур, розташованому далі на схід. Загони союзних військ, що форсували ріку Саар в районі Фіштінгера, визволили Берендорф. Істотні успіхи відмічено також на рівнині Північного Ельзаса та в районі Вогезьких гір, де противник чинить слабкий опір.

Страсбург очищений від противника майже цілком, за винятком мостів через Рейн, що їх обороняють війська. Частина положених евакуюватися в цьому місті, загалом 3.000 чоловік.

Війська союзників, що просуваються в районі Сен-Діє на Страсбург, зробили майже весь Вальський прохід у Північних Вогезах. В Південних Вогезах в районі Бельфорського проходу противник вибитий з районів на схід і на північний схід від Бельфора.

Авіація союзників зробила рад заснятих нальотів на ворожі воєнні об'єкти.

ЛОНДОН, 26 листопада. (ТАРС). У повідомленні штабу збройних сил союзників на середземноморському театрі воєнних дій говориться, що англійські частини 8-ої армії, швидко переслідуючи відступаючого противника, досягли ріки Лямоне на широкому фронті північніше міста Фаєнца. На південь від Фаєнца англійські піхота, підтримана танками, створили передмостове укріплення на ріці Моронте і продовжують просуватися до ріки Лямоне, переборюючи неорганізований опір противника. На лівому фланзі цього сектора частини 5-ої армії цілком ліквідували опір противника, на схід від ріки Мардоне, патрулі союзників форсували цю ріку в кількох пунктах. На захід від шосе Пістойа—Болонья американські частини 5-ої армії, в результаті успішно проведених операцій, оволоділи кількома висотами Монте-Бельведере і відбили ряд контратак противника, що намагався відвернути втрачені позиції.

Наліт англійської авіації на Берлін

ЛОНДОН, 25 листопада. (ТАРС). В Лондоні офіціально оголошено про те, що в ніч на 25 листопада англійські бомбардувальники „Москіто" зробили наліт на Берлін.

Нальоти на Німеччину

ЛОНДОН, 26 листопада (ТАРС). Як повідомило міністерство авіації, в ніч на 26 листопада ескадрильї англійських бомбардувальників „Москіто" вчинили наліт на Нюрнберг та інші пункти в Західній Німеччині.

За повідомленням агентства Рейтер понад 1.100 американських важких бомбардувальників зробили сьогодні у супроводі, приблизно, 700 винищувачів наліт на нафтоочисний завод в Місбурзі поблизу Ганновера, залізничний вузол в Бізефельді, сортувальну станцію в Гамні та на інші воєнні об'єкти в Північно-Західній Німеччині.

Дії авіації союзників

ЛОНДОН, 26 листопада. (ТАРС). Штаб американської авіації на Європейському театрі операцій повідомив, що 25 листопада американські важкі бомбардувальники зробили наліт на один з німецьких заводів синтетичного пального та на воєнні об'єкти в Мерзебурзі та Бітгені. Бомбардувальники діяли в супроводі ескорта, який налічував понад 1.000 винищувачів.

Прибуття до Лондона представників конгресу США

ЛОНДОН, 26 листопада. (ТАРС). Як передає агентство Рейтер, вчора до Лондона прибуло 17 членів комісії з воєнних справ Палати представників США. Вони мають намір зробити огляд воєнних об'єктів і відвідати фронти.

Розпуск фінської фашистської організації „Лотта-Свярд"

ХЕЛЬСІНКІ, 26 листопада. (ТАРС). Хельсінські газети опублікували офіціальне повідомлення про те, що 23 листопада, на підставі статті 21 Угоди про перемир'я, державна рада постановила розпустити організацію „Лотта-Свярд" з усіма її відділами („Лотта-Свярд"—фашистська жіноча організація в Фінляндії).

Баят сформував новий іранський кабінет

ТЕГЕРАН, 25 листопада. (ТАРС). Баят (Салман-Сальтане) сьогодні сформував і представив шаху новий уряд Ірану.

Завтра кабінет буде представлено Меджлісу.

Демонстрація в Брюсселі

ЛОНДОН, 26 листопада. (ТАРС). Як передає агентство Рейтер, 25 листопада в Брюсселі відбулась вежка демонстрація, організована під керівництвом одної з найбільших груп опору в країні—„Фронт Індепендансе". У демонстрації брали участь кілька тисяч чоловік. Коли демонстранти досягли району, де знаходяться міністерства, вони зустріли протидію поліції, що відкрила вогонь.

В Брюсселі офіціально оголошено, що поранено 31 чоловік з числа демонстрантів. Серед поліції—три поранених.

Конфіскація майна німецьких громадян в Югославії

БЕЛГРАД, 25 листопада. (ТАРС). У розвиток постанови першої Антифашистського Вече Національного Визволення Югославії про передачу державі майна німців, а також воєнних злочинців та їх посібників, комісаріат в справах торгівлі та промисловості Комітету Національного Визволення Югославії для розпорядження про передачі у власність держави 2 тисяч промислових та торговельних підприємств, ряду банків і 30 тисяч сільських господарств.

На ряд конфіскованих підприємств уже призначені управителі.

Відставка уряду Бономмі

ЛОНДОН, 26 листопада. (ТАРС). Як передає агентство Рейтер з Рому, італійський премієр-міністр Іванос Бономмі і весь склад уряду пішли у відставку.

Новий наліт американської авіації на Токіо

ЛОНДОН, 27 листопада. (ТАРС). Військове міністерство США повідомило, що надлетіли бомбардувальники „Літаючі фортеці" вдень 27 листопада вчинили наліт на Токіо і підпали бомбардуванню стратегічні та промислові об'єкти міста. Літаки, що брали участь в нальоті, стартували з баз на острові Сайпан.

Відповідальний редактор
О. ШАБАЛІН

ТЕАТР ім. ЩОРСА
28 ЛИСТОПАДА
„СВАТАННЯ НА ГОНЧАРІВЦІ"
Касса за 3 дн.
Початок о 7 год. 30 хв. вечора

КІНОТЕАТР ім. ЛЕНІНА
З 24 ЛИСТОПАДА ТА ЩОДНЯ
демонструється новий американський художній фільм
„УРАГАН"
Початок сеансів о 10 годині ранку

Згідно Указу Президії Верховної Ради СРСР про тимчасове припинення виплати грошової компенсації за невикористану відпустку робітникам і службовцям і перехід нарахованих сум по компенсації до ощадкас і згідно НКФ СРСР від 15-XI 1944 р. обобліквідація і обкомрадам зобов'язують всіх керівників і головних бухгалтерів всіх підприємств і установ перерахувати до 1-XII 44 р. в ощадкаси всю належну компенсацію за 1944 рік.
Облфінвідділ
Облвиконкомрада.

Кожний дбайливий громадянин має можливість забезпечити себе й свою сім'ю, застрахувавши своє життя в держстрахові
ПО ЗМІШАНОМУ СТРАХУВАННЮ.
Для складання страхування і за всіма довідками звертатись в районні (міські) інспекції держстраху або до страхових агентів.
Запоріжське обласне Управління держстраху.

Друкарні „Комунар"
ПОТРІБНІ слюсар, підсобні робітники.
Звертатись в контору друкарні.
ДИРЕКЦІЯ

Передові колгоспники одержують додаткову оплату праці

У грудні 1940 року Раднарком Союзу РСР і ЦК ВКП(б) видали закон про додаткову оплату праці колгоспників за підвищення врожайності сільськогосподарських культур і продуктивності тваринництва по Українській РСР.

Цей закон був викликаний існуючою зрівнялівкою при оплаті праці колгоспників, коли розподіл наслідків господарського року в колгоспах провадився лише по кількості вироблених трудоднів, без врахування якості роботи. Виходило, що колгоспники, які працюють чесно і одержують високі врожаї зернових і технічних культур, а також стахановці тваринницьких ферм, що добились високої продуктивності худоби, ставились в невигідні умови в порівнянні з колгоспниками, які погано борються за підвищення колгоспного виробництва.

Неправильна оплата передових колгоспників, як сказано в постанові, є серйозна причина, що гальмує дальше підвищення врожайності і продуктивності тваринництва.

Постанова РНК СРСР і ЦК ВКП(б) рекомендувала, починаючи з 1941 року, видавати колгоспникам—членам бригад і ланок додатково, понад встановленої оплати трудоднів, натурою, або оплачувати грішми, частину продукції, що її одержала бригада чи ланка понад план врожайності зернових, технічних, овочевих і кормових культур, а також одержаного понад планові завдання з удою молока, вирощування та відгодівлі худоби в по інших показниках продуктивності тваринництва.

Отже новий закон запроваджував в колгоспах УРСР додаткову оплату праці колгоспників, за якої усувається несправедливість в оплаті праці передових колгоспників, створюються нові стимули підвищення продуктивності праці в колгоспах і підвищується матеріальна зацікавленість колгоспників у збільшенні продукції всіх видів сільського господарства, що правильно поєднує інтереси держави, колгоспу і колгоспників.

Колгоспне селянство зустріло новий закон з великим підйомом. Однак, провести його в життя не довелось: перешкодила війна. І лише тепер, через три роки, закон про додаткову оплату праці набрав чинності.

Зараз, коли сільськогосподарські роботи в колгоспах в основному закінчені, вже можна бачити обличчя передових колгоспників, які домоглись чудових успіхів на своїх ділянках роботи. Ці люди набагато збільшили прибутковість колгоспів і цілком заслужено одержують за свою стахановську роботу додаткову оплату праці.

Ось перша бригада колгоспу ім. Хрущова, Михайлівського району. Бригадир Федір Матвійович Момот почав боротьбу за високий урожай відразу після визволення колгоспу від німецьких окупантів, тобто в осені. На всій площі бригада зробила глибоку зяблеву оранку, взимку провела снігозатримання, внесла місцеве мінеральне добриво, насіння довела до кондиції першого класу, ярові культури посіяла своєчасно, пильно зберігала посіви від бур'янів, до збиральної відгодувалась як до вирішального бою: все, до дрібнички, врахувала і зібрала врожай в строк і без втрат. Зібравши врожай, колгосп насамперед виконав всі обов'язкові поставки державі і засипав фонди. Виявилось, що план урожайності на всій площі зернових культур, закріплений за бригадою, перевиконано на 4,3 центнера в середньому з гектара. Згідно закону, колгоспники цієї бригади одержують порядком додаткової оплати праці четверту частину зерна, зібраного понад встановлений плановий урожай, тобто 14.925 кілограмів зерна; на кожен трудодень припадає додатково 1,9 кілограма.

Так оплачується стахановська робота передових колгоспників. Колгоспниця Віра Федорівна Глова одержує додатково 684 кілограми чистосортного зерна, Агафія Миколаївна Винниченко—621 кілограм, Марія Сахохвал—515 кгр., Настя Голобородько—451 кгр. і т. д.

Стахановка тваринництва, доярка колгоспу «Політвідділ» Галина Грищенко за підвищення удою від своєї групи корів одержала додатково до вироблених трудоднів 443 літри молока.

По Осипенківському району, в колгоспі «Стахановець», 6 доярки—Білясова, Немченко, Ковальова і Колосмець—одержали додаткової оплати праці 931 літр молока. В цьому ж колгоспі 6 ланок одержали за перевищення врожайності 14 центнерів проса.

Андріївський район відзначився своїми пасічниками. План медозбирання по району становить 17.490 кгр., зібрано 71.102 кгр., 406,5 процента до плану. В порядку додаткової оплати праці бджільники одержали 4.900 кілограмів меду. Пасічник Шоколенський з колгоспу «Перемога» одержав додатково 735 кгр. меду, тов. Удод з колгоспу «Червоний колос»—630 кгр.

Не можна не згадати про кращу доярку району Марію Чепурну з колгоспу «Хвилі революції», яка за підвищення удою від 8 корів своєї групи одержала додаткової оплати праці 963 літри молока.

В Куйбишевському районі план урожайності зернових культур підвищений в 32 колгоспах. Передові колгоспники цих артілей одержують в порядку додаткової оплати праці 6 593 центнери зерна. За перевиконання плану врожайності технічних культур колгоспники артілі ім. Кірова одержують 90 центнерів цих культур.

По тваринництву за перевиконання планових завдань по удою в колгоспі «Червоний маяк» видано 1.932 літри молока додаткової оплати, в колгоспі «Труд Леніна»—1.035 літрів. За перевиконання плану по медозбиранню в 9 колгоспах району видано додаткової оплати 1.251 кгр. меду.

Тепер, коли закон про додаткову оплату праці в дії, ясно видно, як він поєднує інтереси держави, колгоспу і колгоспників. В 369 колгоспах області колгоспники одержують додаткову оплату праці. Одночасно можна вже бачити ростки популяризації цього закону серед колгоспників. Наприклад, в Ново-Василівському районі керівники районних організацій, працівники райземвідділу, правління колгоспів не вважали потрібним нагадати колгоспникам про виданий до війни закон про додаткову оплату праці. В результаті, врожайність по району низька, в жодному колгоспі не поряховано колгоспникам додаткової оплати праці.

Питанню додаткової оплати праці колгоспникам до приділяли також потрібної уваги і працівники земельних органів Кам'янсько-Дніпровського, Веселівського, В. Токмацького районів.

В раді колгоспів області, хоч і довели до свідомості колгоспників цей закон, але бригади та ланки протягом року не раз запитували, що звело нанівець роботу передових колгоспників. З причини незадовільної організації обліку праці, наприклад, в колгоспі ім. Ілича, Василівського району, ім. Паськіна, В. Токмацького району, «Сигнал», Пологівського району, й інші.

Всі ці хиби перешкоджають широкому запровадженню в колгоспному виробництві закону про додаткову оплату праці колгоспників, який є стимулом до підвесення продуктивності праці, до зміцнення колгоспів і значного підвищення їх прибутковості.

Г. Шиндопін,
нач. організаційно-колгоспного відділу облЗО.

ЦЕ-01321 м. Запоріжжя, друкарня «Комунар» обл. управління поліграфії, вул. Ілича, 24. Адреса редакції: ріг вул. Жуковської і Тургенівської, 56. Тел.: 2-40, нічної редакції—3-50